

DELBÄCSKA

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Novisad, Trg Oslo
podjenja 3. szám. (Wagner palota.) Telefonszám
137, éjjel 488. Sürgönycim: „Délbácska”, Novisad

NOVISAD, 1925 OKTÓBER 14.

SZERDA

238. szám

Előfizetési ára: egy óra 40, három óra 120, fél
évre 240 és egész évre 480 dinár. Kéziratokat
nem adunk vissza. Egyes szám ára: 1.50 dinár

Uj monarchista mozgalom Görögországban -- A locarnói konferencia -- Ittassággal védekeznek Hasszán Müftár, a petrovaradini gyilkos katona -- Eltűnt egy gabonaügynök Kikindán -- Egy magyar színház jubileuma -- A „Balkán” támadása a horvátok ellen

A fővárosi sajtó

Az utóbbi időkben már fel sem tűnt az izléstelen és durva támadások ama sorozata, amellyel a beogradi sajtó népszerűsítette az ország közvéleménye előtt a vojvodinai nemzeti kisebbségeket.

Mi, őszintén megvallva, sohasem estünk kétségbe a támadások felett. Hogy a közvélemény a fővárosi lapok sorozatos támadásai után mit gondolt rólunk? Vajon mit gondolhatott? Vajon elhitte-e, hogy nyereg alatt puhitjuk a vajdasági dobrovoljácok husát, s vajon elhitte-e rólunk, hogy terror alatt tartjuk nemcsak az összes közhivatalokat, de az összes nacionalista szervezeteket is? Elhiszik-e rólunk, hogy leszakgattuk a cirillbetűs cégtáblákat, s hogy kiüldöztük a Vojvodina területéről a szerb színházat? Hiszünk, tudjuk, meggyőződésünk, hogy a „Balkán”, a „Vreme” és írásmódorban hasonló lapjaisaik komolytalan vádjai nem találtak hitelt azok előtt, akiknek véleménye befolyással bír a Vojvodina polgárainak sorsára. Állítjuk, nem voltunk e támadások után soha nulságosan izgatottak. A beogradi publicisztika sülvényei ilyen sikert sohasem tudtak elérni jelentéktelen írásbeli gyakorlatokkal, s ha bajaink vannak és sérelmeink vannak, ezeknek nem a beogradi sajtó agresszivitása és vádjai a kiinduló pontja. De ezekre való minden tekintet nélkül is érdemes egyszer felvetni a kérdést: *Kik azok, akik gyűlölködően otromba, nivótlan és minden alapot nélkülöző cikkek egész özönével kompromittálják a fővárosi sajtót?* Kik azok az ifjú titánok, akik marsallbottá léptették elő azt a kopott kis tollszárt, amelyen még ma is érzik a professzor előtti drukk gyengéd remegése? Kik azok a tájékozatlan, avatatlan és a korlátoltságig elfogult tollbohócok, akik fénekedő vakságukban egy rozszant íróasztal mellől az ország minden tája felé szét merik lövöldözni a türelmetlenség és a nemzeti gyűlölködés mérgét? És ki adott nekik mandátumot arra, hogy tapasztalatlanságukat és tudatlanságukat mint követendő példát állítsák az ország közvéleménye elé? Ma a magyarokat gyalázza egy cikk, holnap a német népet érik reprodukálhatatlanul súlyos vádak, holnapután a horvátok és a szlovének a gazemberek. Vajon újságírás-e ez, publicisztika-e ez és: *hazafjasság-e ez?* A toll, a papír és a nyomdafesték mind nem arra való, hogy néhány bismarcki pózban vonagló fiatalember a maga theóriáin keresztül igyekezzen itt megváltani a világot. És nem arra való a fővárosi sajtó sem, hogy apró, még alig tollászokdó Napoleon-fiókák a lap helyzeti sulya, tekintélye és presztízse mögé bujva kiskaliberű ötleteikkel mint negyvenkettes ágyukkal rémitgessék a közvéleményt. Mi elhiszük, hogy ezek az ifjú, ifjabb és legifjabb publicisták nagyon jó patrioták — lesznek, s hogy pillanatnyilag is legjobb meggyőződésüket követve — sükik el fejünk felett baklövéseiket, egyelőre azonban — az általános rend és béke érdekében — ajánlani merjük azokat az orvosilag elismert, kitűnő tápszereket, amelyeknek használata bebizonyítottan

tan kitűnő hatással van az ilyen „publicisták” testi és szellemi fejlettségére. Addig azonban, amíg meg nem gyógyulnak és meg nem nő-

nek, hagyják békén az országot és közvéleményt. Mi nem vagyunk gyerekiaték.

PASICS MÉG NEM JÖTT VISSZA

Formális ülést tart szombaton a parlament

Az ellenzék és Rádics váratlan zagrebi útja

Beogradból jelentik: Pasics Nikola miniszterelnök a tegnapi nap folyamán sem érkezett meg. A radikális párt vezetői tegnap délután azonban a leghatározottabban azt állították, hogy Pasics csütörtökre, de legkésőbb pénteken Beogradba érkeznek, miután Párisból kedden délután elutazott.

A radikális pártban tegnap délelőtt fontos tanácskozás volt Zsifkovic Lyuba a radikális párt elnöke és Trifkovic Márkó a szkupstina elnöke között. A külügyminisztériumban később Nincsic Momcsilóval tárgyalt Trifkovic Márkó, délután pedig a miniszterelnökségen tartottak megbeszélést az összes radikális miniszterek. Ezekben a tárgyalásokon kizárólag a szkupstina összehívásával foglalkoztak.

A kormányhoz közelálló körök véleménye

szerint a szkupstina 17-én vagy 18-án ül össze, azonban csak két ülést fog tartani. Az első ülésen bezárják a mostani ülészakot, a másodikon pedig megállapítják a legközelebbi ülés napirendjét.

Zagrebból érkező hírek szerint ott nagy feltűnést keltett Rádicsnak Beogradból való váratlan visszaérkezése. A horvát fővárosban az a vélemény, hogy Pasics politikai okokból nem érkezett még Beogradba és éppen ez készítette Rádicsot a főváros elhagyására.

Ellenzéki körökben azt hiszik, hogy Pasics hosszú távolléte és Rádics feltűnő gyors zagrebi utazása a koalíciós kormány szilárd helyzetét nem helyezi éppen a legjobb megvilágításba.

Egymásután adják meg magukat a marokkói törzsek

Fez, október 12. A középső frontszakaszon a politikai helyzetben a franciák javára fordulat állott be. A Beni Himan törzsbeli felhívták a franciákat, hogy a még az ő területükön lévő riff-lakók ellen járjanak el. Bel Jinnában néhány család beszolgáltatta fegyvereit. A keleti szakaszon a franciák folytatták előnyomulásukat és megszállták a Sidi és Burehba

területét, amivel befejeződött a spanyolokkal együttműködésben megkezdett ama hadművelet, amely a kiterjedt Metalsa-vidék megszállását tűzte ki célul.

Miután a franciák és a spanyolok megszállták Sidi-Brekba területét, a Metalsa-törzs utolsó családjai is megadták magukat főnökükkel egyetemben.

Magyar vádbeszéd a csehszlovák kormány kisebbségi politikája ellen

Prágából jelentik: A képviselőház tegnapi ülésén Borovszky Géza szocialdemokrata képviselő hangoztatta, hogy a koalíció el akarja tiporni a magyarságot, noha a magyarság az állam iránt sokkal több lojalitással viseltetik, mint amennyit a vele szemben való bánásmód után el lehetne tőle várni. A békeszerződések után a kisebbségi szerződések csak papíron biztosítják a kisebbségek jogait és ezeket, a szerződések Csehszlovákia csak azért vállalta magára, hogy ezzel félrevezesse a világ közvéleményét. (Az elnök a szónokot rendreutasítja). A szlovéneket a csehek a koldusok hazájává tették, a földbirtokreformmal pedig a cseh agrárpárt választási agitációt csinál és az egész földreformot egyszerűen csalásnak kell minősíteni. A magyar telepéseknek adják jogbiztonságról és konszolidációról szó sem lehet. A magyar rezsim alatt 30 éven át nem lóttek annyit a

munkásokba, mint lóttek hét év alatt a jogbiztonság és a demokrácia nevében.

Ezután hevesen támadta a katonai kormányzatot, amely a magyar katonasággal annak ellenére, hogy a magyar a legkitűnőbb katona, kegyetlenül bánik. Majd ismertette a magyarság kulturálisan érlelt. A költségvetés öt millió korszát irányoz elő a színházak támogatására, ebből az összegből azonban a magyar színészet semmit sem kap. A magyar szindarabokat cseh rendőrtisztviselők cenzurázzák. A magyar vonatkozású darabokat nem szabad stilszerű öltözékekben eljátszani.

Egy magyar huszárkapitányt például Kassán francia tiszti uniformisban kellett a színészeknek alakítania. Ha a köztársaság olyan gyenge alapon áll, hogy egy magyar huszáruha is fel tudja borítani, akkor itt kár minden mentési akció.

A „Hrvatski list“ érdekes cikket közöl Segvics Kerubin horvát történetudós tollából, amelyben megállapítja, hogy a montenegróiak sohasem voltak szerbek, hanem horvátok. Milutinovics Szima volt az, aki a fiatal Ráde vladikában felélesztette a szerbség iránti érdeklődést, addig az ideig pedig ismeretlenek voltak a szerbek Crnagorában. Nincsen egyetlen régi emlék sem, amely azt bizonyítaná, hogy a crnagorácok etnikailag szerbeknek érezték volna magukat. Ezzel szemben nagy számban állnak rendelkezésre bizonyítékok, amelyek szerint a montenegrói nép ősi idők óta fogva horvátnak vallotta magát. Milutinovics Szima tanai csak a montenegrói papság körében találtak visszhangra, de a nép szellemét még a mai napig sem tudták a szerbségnek megnyerni. A crnagorácok még ma sem mondják, hogy szerbül beszélnek, hanem „naski“ (a mi nyelvünkön). De még Ráde vladika sem tudott annyira lelkesedni a szerbek, mint a horvátok iránt és ez a különös szeretet a horvátokkal szemben utódainál sem halt ki. Amikor Kurelac meglátogatta a vladikát, horvátnak vallotta magát, a vladika pedig úgy felelt: „Mi is horvátok vagyunk“. Nikola király pedig sokkal inkább vonzódott Zagrebhez, mint Beogradhoz és ez vonzódás még a mai időkben is észlelhető, mert a crnagorácok jobban szeretik a horvátokat, mint a szerbeket. — A „Balkán“ éles támadást intéz a cikk miatt Segvics ellen és megállapítja, hogy Segvics ugylátszik valamilyen szakácskönyvből szerezte a forrásokat a cikk megírásához. A régi Ausztriában ilyen módszer alapján faragtak horvátokat a magyarokból, csehekből, zsidókból, olaszokból és mindazokból, akikkel a nemzeti öntudat a legminimálisabb alapon állt. Voltak, akiket a közös vallás terelt a horvátok táborába, másokat viszont az anyagi előny és a terrortól való vészlelettel félelem. Ezek a zsidók, akik Lengyelországban lengyelek, Oroszországban oroszok és bolsevikiek és ha kell még mások is, ha üzletről van szó. Hányan vannak horvátok, akiknek „tini“ „celli“ „zs“, „stein“, „feld“, „eis“ és „szy“-vel végződik a nevük és mégis azt állítják, hogy ők a legtisztább fajhorvátok. Ha ezeket a horvátokat megkérdezik, honnan vándorolt be az apjuk Horvátországba, azt fogják válaszolni, hogy Magyarországból, Bécsből vagy Olaszországból. Es ezek a gyászhorvátok maguknak akarják vindikálni a büszke montenegrói népet. Pedig ha elmennek Montenegróba és megnézik a büszke crnagorac hatalmas termetét, ha bepillantanak sas szemébe, ha kipróbálják erős izmait, akkor mindenki csak egyet válaszolhat: ezek nem lehetnek mások, csak szerbek. A „Balkán“ végül az ügyész figyelmét hívja fel a cikk írója ellen és a legerélyesebben követeli, indítsanak eljárást ellene a történelem meghamisítása miatt.

A „Samouprava“ Radics nyilatkozatával foglalkozva, amelyet a bolgár viszonyokról adott Beogradban, megállapítja, hogy Radics optimista és túl rózsásan látja a bolgár állapotokat. A bolgár államférfiak nyilatkozatai nem őszinték s azért nem kell túl nagy fontosságot tulajdonítani ígéretüknek. A mai bolgár kormányt katonai forradalom juttatta az ország élére s a forradalomban nagy szerepet játszott a macedóniai terrorista szervezet is. Cankovnak tehát nincs elegendő ereje, hogy a terrorista alakulatokkal szembefordulva a megértés alapjára helyezkedjék államunkkal szemben. A macedóniai szervezet pedig legnagyobb akadálya a Balkán politikai konszolidációjának. Rádics optimista nyilatkozata tehát nagy csodálkozást keltett politikai körökben és azok között, akik ismerik a bolgár állapotokat.

Hirdessen a Délbácskában

HASSZÁN MÜFTÁR A HADBIRÓSÁG ELŐTT

A háromszoros gyilkos ittassággal védekezik

Soha életében még nem ivott bort, gör. keleti husvétkor társai kényszerítették az ivásra
A tárgyalást ma folytatják

Görögkeleti Husvét vasárnapján, április 19-én este féltíz órakor borzalmas hármasyilkosság történt Petrovaradinban, a beogradi kapunál. Pánics élelmezési főhadnagy, Kokotovics Dusan főhadnagy és feleségei a petrovaradini Szokol ünnepélyre igyekeztek. Amikor elhaladtak az ugynevezett puszkaporos torony mellett, Kokotovics a társaság előtt azon gyanújának adott kifejezést, hogy valaki követi őket. Kivette revolverét s Pánics kíséretében mintegy 30—40 lépésnyire egy katonával találkoztak, aki lövésre készen tartott fegyverrel állt eléjük.

Mielőtt még a két tiszt egy szót is szólhatott volna, a katona kétszer egymásután elcsütötte fegyverét. Mindkét lövés halálos volt, amennyiben úgy Kokotovicsnak, mint Pánicsnak szívét járta keresztül a golyó.

Ugyanebben a percben jött kerékpárján Major felől Uszpenszki orosz emigráns ezredes, aki a lövéseket hallva, leszállt kerékpárjáról és a véres tett színhelyére sietett.

A katona felemelte fegyverét és a következő pillanatban Uszpenszki ezredes is átlőtt szívével holtan bukkott a földre.

Pánics és Kokotovics felesége a lövések zajára férjeikhez siettek, ahol borzalmas látványt lártak. Sikoltozásukra figyelmessé lett Krekovic petrovaradini kéményseprőmester, aki megtudván, hogy mi történt, azonnal alarmrozta az őrséget, de a vérengző katonának a sötétségben sikerült eltűnnie.

A megindított vizsgálat megállapította, hogy a gyilkosságot Hasszán Müftár arnauta katona követte el. A gyilkos három hétig bujdosott a Fruska Gora erdeiben, míg végül május 2-án Mitrovica közelében elfogták.

Hasszán Müftár első kihallgatása alkalmával a novisadi csendőrségben a következőképpen adta elő a gyilkosságot:

Görögkeleti Husvét vasárnapján megivott egy félliter bort, s részeg volt, amikor kiállt az őrségre. Hogy ott hogyan folyt le a borzalmas tragédia, nem tudja, miután ugyszólván semmire sem emlékszik. A Dunaparton másnap találkozott egy pétervárad polgárral, akinek elmondta, hogy az őrségen tegnap este történt vele valami, de hogy mit csinált, arra pontosan nem emlékszik. Az előtte ismeretlen ember erre elmondta, hogy megölt három katonatisztet. Amikor ismeretessé, vált előtte borzalmas cselekedete, rettenetesen megrémült. Az első napokban a Vénac erdőiben bujkált és itt tizenegy napig kizárólag makkal táplálkozott.

Később erdei favágókkal találkozott, élelmet azonban ezektől se tudott szerezni. Teljesen kiéhezve és lerongyolódva ért Mangyelosz község határába, ahol aztán a két csendőr izgalmas hajszája után elfogta.

Hasszán Müftárt Novisadról Petrovaradinba szállították, ahonnan négy héttel ezeiött Beogradba szállították a hadbíróshoz, ahol tegnap tartották meg ügyében a főtárgyalást.

A dunai divízió hadbírósi épületének nagytermében megkezdődött tárgyaláson tegnap délelőtt először az áldozatok özvegyeit hallgatták ki, akik kártérítést kértek. Pánics Dusané a maga részére 150.000 dinárt kért és ugyanannyit kért egyenként mindkét gyermekéért, Kokotovicsné a maga részére 200.000, leánya részére pedig 150.000, Uszpenszki Leonidné 240.000 dinár kártérítést kért.

A vádirat

A katonai ügyészség vádirata két pontból áll. Az első pont szökéssel vádolja Hasszán Müftárt, mert 1922-ben Petrovaradinból Budapestre szökött, ahol három évig maradt. Mikor visszajött elfogták és katonai szolgálatra ismét Petrovaradinba osztották be. A második pont a vádirat főpontja a gyilkossággal foglalkozik.

Hasszán Müftár ez év április 19-én este fél tíz órakor a Petrovaradin és Major közti utvonalon elhagyta őrhelyét és mintegy 250 lé-

pésről két lövést adott le, amelyek halálosan megsebesítették Pánics és Kokotovics főhadnagyokat, néhány pillanat múlva pedig Uszpenszki Leonid orosz ezredes is lelőtte.

A vádirat többi pontjai katonai deliktumokról és arról szólnak, hogy elfogatása előtt harcolt a csendőrökkel.

A gyilkos vallomása

A vádirat után Hasszán Müftár mondja el arnauta nyelven vallomását. Nyugodtan beszél, arcán semmi sem árulja el belső izgalomát. Petrovaradinba 1922-ben jött és akkor még egy szót sem tudott szerbül. Katonatiszti részéről emiatt sok bántódása esett. Nem volt egy társa sem, akivel beszélni tudott volna, miután ezt az állapotot nem bírta el, megszökött. Azt hitte legjobb lesz, ha Budapestre szökött, el is utazott Budapestre, ahol három évet töltött. Mikor már nem volt pénze ismét visszajött és jelentkezett a katonai hatóságoknál Petrovaradinban, ahol azonnal beosztották volt szolgálati helyére.

Április 19-én gör. keleti Husvét vasárnapján társai kényszerítették, hogy igyon meg egy csajka bort. Ő azelőtt soha életében bort és szeszes italt nem ivott és ezért a borivás után nem jól érezte magát. Társai azonban még tovább is kényszerítették, hogy igyon s mikor már teljesen részegnek érezte magát, még itatták. Arra egyáltalán nem emlékszik, hogy mennyit ivott.

Már az első csajka bor után jelentkezett az őrparancsnoknál, hogy nem tud őrt állani, mert nem jól érzi magát, ez azonban nem hitte el neki és kényszerítette, hogy teljesítsen szolgálatot.

Este nyolc óra lehetett, mikor részegen az őrhelyre ment. Itt úgy tűnt fel neki, mintha többen rátámadnának s azért futni kezdett. Menekülés közben találkozott valakivel, aki felé lött, arra, hogy hányszor lött nem emlékszik, valamint arra sem emlékszik, hogy utána mi történt vele. Másnap reggel a Duna partján találta magát és itt megkért egy halászt, hogy vigye át a másik partra. Ez az öreg halász azt mondta neki, hogy tegnap este tíz embert agyonlőtt. Csak most kezdett homályosan visszaemlékezni arra, hogy mit is tett. Még mindig nem tudta pontosan, hogy mit cselekedett, csak borzalmas sejtései támadtak. Most már menekülésre gondolt. A Fruska Gora felé vette útját és eközben találkozott egy paraszttal, aki elmondta neki, hogy három tisztet ölt meg.

Tíz napig bujdosott az erdőben, amikor a tizenegyedik napon a kutnál csendőrökkel került szembe, akik el akarták fogni. Ő előbb védekezett, amikor azonban látta, hogy ez hiábavaló, megadta magát.

Vallomása végén arra kérte a bíróságot, hogy vegyék tekintetbe lelki állapotát, amikor megszökött és azt, hogy ő, aki soha életében bort nem ivott, mások kényszerítésére ivott és így tökéletesen részegen követte el feltét.

A hadbírósg Hasszán Müftár vallomása után féle egykor berekesztette a tárgyalást és annak folytatását szerda délelőtt nyolc órára tűzte ki.

Ha jól akar **aludni**, úgy tegyen ágyába

sodronyágybetétet

amelyet méret után a legjobb és legtartósabb kivitelben

Kramer Testvérek

sodronyáru gyárában, Novi Sad, Mali Liman szerezhet be.

KISEBBSÉGEK

(—) „Az autonómia a legbiztosabb fegyver az irredenta ellen.” Prágából jelentik: A költségvetési bizottság tegnapi ülésén Aster szoc. dem. képviselő, a ruszinszkói petka tagja a következőket mondotta:

— Még az elmúlt évben — a költségvetési vita során — pártunk követelte, hogy a kormány a ruszinszkói koalíciós képviselőknek adott ígérete alapján tegye meg a lépéseket a ruszinszkói alkotmány elkészítésére és pedig a saint-germaini békeszerződés és az alkotmány-törvény alapján és hogy ezt a javaslatot nyuftsa be a parlamentnek. Az autonómia mellett nemcsak az írott törvények és a békeszerződés beszél, hanem ennek az országrésznek a geográfiai helyzete, illetve gazdasági, politikai és kulturális fejlődése. A szoc. dem. párt ezáltal *egészséges decentralizációt* remél. *Ez az autonómia lesz a legfőbb fegyver az irredenta ellen* és ez fogja a kulturális és vallásos vitákat tisztázni.

(—) Román-magyar együttműködés Erdélyben. Kolozsvárról jelentik: A napokban Kolozsvárra érkezett dr. Mánui Gyula, a román nemzeti párt elnöke. Utjával kapcsolatosan ismét sokat beszélnek pártja és a Magyar Párt között megkötendő paktumról. Egy kolozsvári lap munkatársa erre vonatkozólag kérdést tett fel a nemzeti párt irodájában, ahol kijelentették, hogy Maniu Gyula pillanatilag nem hajlandó nyilatkozni.

Az újságíróknak arra a kérdésére, hogy mégis lehet-e szó arról, hogy a nemzeti párt és a Magyar Párt között valamilyen formában politikai megegyezés jöjjön létre, a következőket mondták:

— Minden remény megvan arra, hogy a magyarság nem fog a nemzeti párt ellen szavazni és a Magyar Pártnak megadatik a lehetőség, hogy a magyarlakta területeken saját jelöltjeit válassza meg, ami különben szabad választáson ugyanis elkerülhetetlen és természetes is. Ahol a magyarság kisebbségben van, ott számarányához képest fogja jelöltjeit megválasztani.

(—) A választott bíróságok nyelve. A beszercei román királyi törvényszék kimondta, hogy a választottbírói ítéletek semmiek, ha nem román nyelven vannak szerkesztve. A törvényszéknek ez az ítélete, régi hagyományokkal szakít. Évtizedek óta el volt ismervé, hogy a választott bíróság bármely nyelven meghozhatja ítéletét. Ennek az oka az volt, hogy egyrészt a feleket nem akarták korlátozni abban, hogy saját anyanyelvükön tárgyalhassák és dönthessék el egymás között fennálló vitáikat, másrészt pedig az, hogy igen gyakran fordultak elő nemzetközi választott bíróságok és ezekre nézve nehéz lett volna az állam nyelvét kötelezően előírni.

(—) Magyar iskolák Mexikóban. Azt eddig is tudtuk, hogy hatalmas magyar települések vannak Északamerikában, Kanadában és Braziliában, most pedig arról érkezik hír, hogy a Mexikóba kivándorolt magyarok családja iskolát akar alapítani, hogy benne a kivándorlottak gyerekei erkölcsöt, magyar és református nevelést kapjanak az idegenben is.

A mexikói magyar református egyház már régebben megalakult és ez év áprilisában vétetett fel az Egyesült Államok református keleti egyházmezejének kötelékébe. Messzi világban élő testvéreink nagyon szegények, de azért egyházuk heroikus munkája már is megvetette alapját egy magyar iskolának és egy szeretetháznak, amely a magyar kivándorlók gyermekeit továbbra is meg fogja őrizni fajtájuk nyelvében és vallásában.

A szeretetházban egyelőre még csak husz gyermek számára van hely. Husz kis ágyacska Mexikóban, más tűző nap, ismeretlen növények és idegen életkörülmények között. Csak a szív legtisztább, szinte fájdalmas gyönyörűségével tudunk arra a háloteremre gondolni, amelynek ágyacskaiban, a moszkító hálók mögött, kicsiny testvéreink alusznak. Hogy kelnek fel reggel,

magyar imával, Mexikó forró ege alatt. Csudálni kell ebben az exotikus világban pásztorkodó magyar egyházaknak munkáját, amint összetartják hiveik kicsiny gyülekezetét. És a vezetők felhívásából bánattal vegyes büszkeséggel vesszük ki a következő passzust:

„Munka közben tett tapasztalataink után

örömmel látunk három dolgot. 1. Hogy Mexikóban akadály nélkül lehet magyar református iskolát létesíteni. 2. Hogy az ottani magyar reformátusok érzik a felekezeti iskola fontosságát és áldozatokat hoznak érte. 3. Hogy a Mexikó területén élő más egyházak támogatnak bennünket minden munkában.

UI GÖRÖG FORRADALOM ELŐESTÉJÉN

Görögországban erősödnek a monarchisták

A nép már megunta az örökös forradalmakat és a királyság után vágyik — A diktatura bukása előtt — A republikánusok akciója

Athen, október 12. Görögország komoly események előestéjén áll. Az egész ország elégedetlen Pangalosz tábornok katonai diktatúrájával és szabadulni szeretne tőle. Az elégedetlenkedők nem rejtik véka alá érzelmeiket, hanem nyíltan szembeszállnak a diktátorral, aki megsemmisítette az ifjú köztársaság demokráciáját. A köztársasági pártok vezetője Papanasztasziju lapjában a Dimokrátiában kiméletlenül támadta Pangalosz tábornokot és egyenesen felszólította, hogy mondjon le és távozzon az ország területéről. Felhívását az egész országban kiragasztatta. Ez a nyílt fellépés készítette arra Pangalosz tábornokot, hogy kihirdesse az ostroinállapotot az egész ország területére és megkezdte Papanasztasziumnak és hiveinek üldözését.

A katonai diktatura kiméletlensége egy táborba tömörítette a háromféle szakadt venizelistákat és együttesen vették fel a harcot Pangalossal, aki a francia követségtől is kapott figyelmeztetést, hogy ne feszítse túlságosan a hürt. Ez nagy mértékben megnövelte a republikánusok hátorságát és Papanasztasziju a következőket írta lapjában: „mi megjelentünk volna a hadbírótság előtt, de nem mint vádlottak, hanem mint azon gazemberek vádlói, akik ma a miniszteri székekben ülnek.”

Pangalosz monarchista?

A republikánusok azzal vádolják Pangalosz tábornokot, hogy titokban a monarchia restaurálásán dolgozik. Ezt Pangalosz következő nyilatkozatából olvasták ki: „Ha a görög nép a monarchia visszaállítását kívánná én

meghajlom akarata előtt és visszavonulok”. Azt is állítják, hogy titkos tárgyalásokat folytatott az ultraroyalistákkal.

A görög nép maga is érzi, hogy talán már nincs messze az az idő, amikor az Akropolisson levő királyi palotába ismét bevonul az ifjú uralkodó. Csak azt nem tudják még, hogy ki foglalja el az elűzött György király örökét. Az elűzött királyt fogják-e visszahívni, mint tették atyjával Konstantinnal, vagy Konstantin öccse Miklós herceg lesz a király, de az sincs kizárva, hogy valamely idegen herceg ül a görög trónra.

A görög köztársaság veszélyes helyzete Athénbe szökött Plastiros ezredesét is, aki annakidején megdöntötte a görög monarchiát és száműzette György királyt. Plastiros megérkezése komoly gondokat okozott a diktátornak és ezért felszólította, hogy hagyja el Athént. Plastiros erre azt felelte, hogy az athéni levegő nagyon jót tesz neki és ezért nem hajlandó azt elhagyni. Pangalosz követének távozását után azonban mégis jónak látta elhagyni lakását és Athént is, előérzete nagyon jó volt, mert öt perccel később már egy zászlóalj vette körül a szállodát, persze Plastiros ezredes akkor már nem volt ott.

Pangalosz diktátor most a sajtót akarja guzsbakötni, ettől fél legjobban. A görög nép pedig azt gondolja, amikor György király uralkodott 190 drachma volt egy angol font, Plastiros idején 240 és most 350. Ez mindennél többet beszél különösen akkor, ha tudjuk, hogy a görög kereskedő nép...

AZ ŐSZI UTAZÁSI SZEZON

Nem csappant meg az őszi idegenforgalom

Még mindig sokan utaznak, de a novisadiak inkább a vasuti pénztárnál tolonganak, mintsem, hogy a menetjegyirodába járadjanak és ott váltsák meg jegyeiket

A nyaralásról már visszajöttek az emberek, az utazási szezon tehát megcsappant; mindazonáltal még mindig aránylag nagy az utasok száma, akik Novisadról a fővárosokba és vidékre utaznak. Most van különben a szüreti kampány, a gazdák és szállóbertokokok tehát még ki ki ruccannak szállójukba és a birtokokra, hogy a téli idény beállta előtt az utolsó simitásokat végezzék a földeken. Érdeklődünk a novisadi menetjegyirodában, milyen arányban alakult ki az utasforgalom az őszi idényben. A „Putnik” igazgatója a következőket mondotta munkatársunknak:

— Az őszi szezonban egyáltalában nem érezzük, hogy az utasok száma nagyobb mértékben megcsappant volna. A múlt hónapban 150.000 dinárt forgalmaztunk a jegyárúsításnál és különösen nagy azoknak a száma, akik a vidékről jövet átutaznak Novisadon. A sajkási földművesek például már annyira megszokták a menetjegyiroda intézményét, hogy kizárólag nálunk váltják a menetjegyeket. Csak Novisadról vannak még nagyon kevesen, akik a menetjegyirodát veszik igénybe. Inkább a vasuti pénztárnál tolongnak órákhoz, mintsem a kényelmes jegyváltást részesítenék előnyben. Ez egy olyan érthetetlen tünet, amelynek nyitjára még nem tudunk rájönni. Pedig jól tudják, hogy a menetjegyirodában ugyanannyiért kapják a jegyeket, mint a vasuti pénztárnál, s hogy egy parával sem vagyunk drágábbak. Sőt abban az előnyben is részesítjük az utasokat, hogy már 3 nappal előbb is meg-

válthatják a jegyüket, egyúttal megkíméljük őket a vasuti pénztárnál előforduló torlódástól. Azért az utasok zöme mégis csak a vasutnál váltja meg a jegyét, ami abból is kitűnik, hogy a vasutnál a havi jegyforgalom körülbelül *másfél millió dinár*, nálunk pedig csak 100.000—150.000 dinár, tehát éppen az ellenkezője, mint a külföldi városokban, ahol a menetjegyirodák többet forgalmaznak, mint a vasuti pénztárak.

Az utasok nincsenek tisztában azzal, hogy mennyivel megkönnyítenék a vasuti pénztár figyemenét, ha az utasok zöme a menetjegyirodában váltaná a jegyeket. Megtörtént például Novisadon, hogy egy alkalommal a beogradi gyorsvonathoz olyan nagyszámu közönség torlódott össze a vasuti pénztárnál, hogy a pénztáros nem bírta a vonat indulásáig elvégezni a munkát s így nagyon sokan lemaradtak a vonatról.

A gyorsvonatok a vasuti szabályzat szerint nem kötelesek bevárni a jegyváltás lebonyolítását, tehát nagyon is érthető, hogy még többször is előfordulhatnak ilyen esetek, amelyeket azonban ki lehet kerülni, ha az utas a menetjegyirodában megváltja a jegyét. A vasuti alkalmazottak amugyis annyira tudnak terhelve munkával, hogy szinte hálásak azoknak, akik nem a pénztárnál veszik a jegyet. A közönség tehát csak saját érdekében cselekszik, ha a kényelmesebb utat választja és ott veszi meg a jegyét, ahol előbb és minden komplikáció nélkül jut hozzá.

A vasuti pénztár különben nagyon panaszkodik a novisadi közönség fegyelméletlensége miatt. Ha már a menetjegyirotát elkerülik, legalább idejekorán gondoskodnának a jegyváltásról. A vasuti pénztár a vonat indulása előtt egy órával nyílik, de a közönség az utolsó negyedórán rohanja meg a pénztárt s így azután érthető, hogy a nagy torlásban a pénztáros nem tudja idejekorán elvégezni a munkát.

A „Putnik” menetjegyiroda most azzal a gondolattal foglalkozik, hogy a közönség kényelme szempontjából bevezeti a reggeli és az éjjeli jegyárúsítást is, ezzel nemcsak a hivatalos órák alatt juthat majd a közönség jegyhez, hanem a kora reggeli és az éjjeli órákban is.

Azok az utasok, akik a reggeli 7 óras gyorsvonattal akarnak utazni Beogradba, már reggel 6 órakor megválthatják a jegyüket a menetjegyirotában, ugyancsak azok is, akik az éjjeli személyvonatokkal akarnak utazni, már este 10 órakor válthatnak jegyet. Ez mindenestre olyan könnyítés és előny az utasok szempontjából, hogy most már minden novisadi utas nyugodtan a „Putnik”-hoz fordulhat, ha utazni akar. Ha a sajkási földmives nem fél attól, hogy leharapják az orrát, a novisadi pasasérnek sem kell rettegnie, hogy a Teszterára kell gyalognia, ha a „Putniknál” megváltja a jegyét.

GRAFOLOGIA

A legnépszerűbb tudomány bölcsőjétől a grafológia irodalmáig
„Grafologia” rovatot nyit vasárnapi számában a „Délbácska”

A modern kor népszerű tudománya, a grafologia embriójában már ott élt Göthe leveleiben, aki 1820 április hó 20-án egyik barátjához, Lavaterhez intézett levelében a következőket írta:

„Hogy az ember gondolatmenete és jelleme kézírására befolyással van és hogy kézírásból tevékenységére és érzelmeire következtetni lehet, ahhoz épp oly kevésbé fér kétség, mint ahogy nem férhet kétség ahhoz, hogy az egyén alakja, hangja, mozdulatai, általában külső megjelenése után következtetni lehet jellemére.”

Lavater erre a levélre válaszul a következőket írja:

„Mennél több összehasonlítást teszek a birtokomban lévő kézírások között, annál jobban megérlelődik bennem az a gondolat, hogy minden írás magában foglalja írója főbb jellemvonásait.”

Az első megfigyelések óta a grafologia ma már komoly tudomány, amelynek irodalmát a múlt század ötvenes éveiben a szász Adolf Henze vetette meg a „Leipziger Illustrirte Zeitung”-ban. Henze később „Die Chirogrammatomantie oder Lehre der Handschriftendeutung” könyvet jelentetett meg, amely hétezer kézírásnak adta magyarázatát. Ezekben az időkben a francia S. Crepieux, Flandrin jezsuita szerzetes, Michon Jean Hyppolite apát, a svájci L. Mayer, Krauss, genfi egyetemi tanár, a német Langenbrück, Busse, dr. Payer, dr. Erlennmayer a grafológiának már tudományos művelő. Ezek mellett főképpen a híres turini egyetemi tanár, Lombrozó, kötete érdemel említést. A legutóbbi három évtized alatt európai nyelveken közel száz grafológiai mű jelent meg, amelyeknek mindegyike tudományos felkészültséggel, alaposítással és ezernyi példával igazolja a grafologia első tanításainak megbízhatóságát és helytálló voltát.

Arra az általános érdeklődésre való tekintettel, amelyet ma a nagyközönség tanúsít a grafologia iránt, a „Délbácska” szerkesztősége megállapodást létesített egy képzett és kitűnő jugoszláviai grafológussal, akinek írás elemzése lapunk vasárnapi számaiban fognak megjelenni. Akik kézírásaikat elemeztetni óhajtják, lehetőleg nyolc, tíz sort küldjenek be a szerkesztőségünk címére

„Grafologia”

jelzéssel. Miután az aláírásból sok olyan jel-

lemvonás is megállapítható, amelyeket az egyéb kézírás esetleg nem árul el, ajánlatos csatoltan az aláírást is beküldeni. Az elemzés díja tíz dinár. Az első írástejtéseket lapunk vasárnap

megjelenő számában fogjuk közölni, s attól kezdve minden vasárnapon egy oldalnyi terjedelmet bocsátunk a grafologus és a grafologia iránt érdeklődő olvasóink rendelkezésére.

LOCARNÓBAN TEGNAP DÉLELŐTT NEM VOLT KONFERENCIA

A keleti paktumról tárgyalnak

Csicserin cáfol — Mussolini nem megy Locarnóba

Locarno, okt. 13. A konferencia résztvevői tegnap nem tartottak hivatalos ülést, mindössze magánbeszélgetések folytak a delegátusok között. Skrzynsky lengyel külügyminiszter kedden délelőtt hosszabb látogatást tett Luther német birodalmi kancellárnál, amely alkalommal a keleti biztonsági paktum ügyében folytattak kimerítő tárgyalásokat.

Osloból jelentik: A szovjetek uniójának

távirati irodája jelenti: A külföldi sajtónak az a jelentése, amely szerint Csicserin a locarnói értekezlet megfigyelése céljából Stresába érkezett, nem felel meg a valóságnak.

Londonból jelentik: A Timesnek jelentik Rómából azt a hírt, amely szerint Mussolininek azt az elhatározását, hogy Locarnóba megy, hogy az értekezlet utolsó stádiumában személyesen résztvegyen, nem erősítették meg.

A NEMSIKERÜLT GABONASPEKULÁCIÓ

Eltűnt egy kikindai gabonaügynök

Miért lett öngyilkos Kollárovcics kikindai vaskereskedő? — Az eltűntnek novisadi cégekkel is voltak elszámoltatott ügyletei

Velika Kikindán néhány héttel ezelőtt általános feltűnést keltett Kollárovcics Joco tekintélyes kereskedő öngyilkossága. Kollárovcicsnak a város legforgalmasabb részén volt jólmenő vaskereskedése. de ennek jövedelme nem volt elégséges arra, hogy fedezze a kereskedő passzióval járó kiadásokat. Kollárovcics hónapokkal ezelőtt Desser Zoltán kikindai gabonaügynökkel lépett összekötésbe, aki megbízója nevében különösen nagymennyiségű gabonára kötött határidő ügyleteket. A néhány hónappal ezelőtti általános üzleti válság azonban keresztülhuzta Kollárovcics és Dessert számításait. Spekulációik balul ütöttek ki, s

Kollárovcics, amikor látta, hogy a csőd elkerülhetetlen, öngyilkosságot követett el.

Desser Zoltán még egy ideig megpróbálta a különböző vállalatai üzleti egyensúlyát helyre-

hozni, de ilyenirányu munkálkodása, aligha járhatott eredménnyel, mert

két héttel ezelőtt nyomtalanul eltűnt Kikindáról.

A cég raktára azóta lezártan áll, a hitelezők között viszont állandóan nő az izgalom, miután most már alig van remény arra, hogy a különben teljesen vagyonatlan ember fedezni tudja az elszámoltatott üzletekből keletkezett differenciákat. Novisadon is nagy a konsternáció, mert az eltűnt gabonaügynök több novisadi céggel állott üzleti összekötésben. Kikindáról kapott jelentéseink szerint ezek a kereskedők a keddi nap folyamán valósággal megszállva tartották a Novisad-kikindai telefonvonalat, szünet nélkül érdeklődve Desser holléte felől. Az érdeklődés ilyen mértékéből ítélve igen jelentékeny összegekről lehet szó. Kikindai munkatársunk jelentése szerint egyébként eddig nem tettek feljelentést Desser ellen.

A kiutasított vő bosszúja

Aki villával akarta megölni apósát

A beogradi rendőrségen tegnap megjelent Gyorgyevics Jován nyugalmazott állami hivatalnok, aki feljelentést tett Pavlovics Péter cipészszegéd ellen. A feljelentés szerint Pavlovics egy villával akarta meggyilkolni Gyorgyevicsot, mert ez kiutasította Pavlovicsot a házából.

Az érdekes ügy előzményei a következők:

Gyorgyevics Jován 65 éves öregember saját házában él már évek óta gyönyörű 20 éves leányával, aki ezidőszent egy beogradi gyógyszerárban van alkalmazva. Az öreg ur nagyon féltette a leányát, aki feltűnést keltő szépségével már son fiatalember fejét elcsavarta. Gyorgyevicsnak persze különleges tervei voltak a leányával. Gazdagon akarta férjhez adni, egy jómódu földbirtokoshoz, vagy legalább is valamilyen nagy pozícióju állami hivatalnokhoz, esetleg miniszterhez is. A Jelka azonban önálló teremtés volt, nem sokat törődött apja terveivel és egymás után kötötte az ismeretségeket a beogradi aranyfiatalság képviselőivel.

Egy nap azután váratlan fordulat történt az öreg Gyorgyevics esemény nélküli életében.

A fiatal leány egy fiatalember karján állított be az apjához és minden különleges bevezetés és kertelés nélkül így szólt apjához:

— Bemutatom a férjemet!

— Micsoda? — ugrott fel az öreg nyugodt dias. Elment az eszed, te szerencsétlen?

— Remélem jó fülei vannak, édes apám — válaszolta hetykén a leányzó és szó nélkül bevonult ujdonsült férjével a szobába.

Gyorgyevics mint az örült rohant hirtelen előbukkant veje után, kicipelte a szobából és éktelen dühkitörések közben a szolgálk segítségével kihajította az uccára.

Másnap este Pavlovics Péter a kidobott vő, a háza előtt leste meg Gyorgyevicsot, aki éppen rövid sétára indult. Pavlovics hirtelen előtte termett, a zsebéből kihuzott egy villát és azzal homlokon szurta az öreg embert, aki ájultan rogyott össze. A mentők kötözték be és a lakásán ápolás alá vették.

Gyorgyevics most gyilkossági kísérlet miatt jelentette fel saját vejét, akit a rendőrség le is tartóztatott. A feljelentéshez a lekapcsolt Pavlovics ujdonsült felesége is csatlakozott, ezzel is dokumentálva, hogy mégsem lehet bizni az asszonyok hűségében.

Apolló okt. 14-15. — Osip Dymov orosz költő műve után

NJU

Szenzációs, végtelenül finom társadalmi dráma 6 felv. Főszereplők: Emil Jannings, Conrad Veidt

Péntektől: **A TESTŐR** Irtá: MOLNÁR FERENC.

HIREK

Hol van Mussolini?

Rettenetes gondolatok marcangolják a fejemet: hol van Mussolini? Egyszer itt, egyszer ott, s mégsem itt, ahol ott, hanem ott, ahol itt. Aludni sem tudok, mindig Mussolinit látom magam előtt. A francia lapok azt írják, hogy Lokarnóba érkezik, az angol lapok, hogy fog érkezni, a magyarok hogy megérkezett, az olaszok hogy nem érkezett, a spanyolok hogy megérkezik ugyan, de a megérkezés még nem érkezett, hacsak az érkezés megérkezése már megérkezett. A szerb lapok szerint szerdán fog érkezni, a spanyolok szerint kedden, az olaszok szerint szombaton, a magyarok szerint csütörtökön, az angol lapok szerint szerdán ugyan, hacsak nem csütörtökön, feltéve hogy pénteken még nem érkezett szombatra, de vasárnap biztosan, ha hétfőn még nem érkezett. Mondják, hogy repülőgépen indul, ha még el nem indult, de ha repülőgépen nem is, azért mégis autón érkezik, hacsak elindult, de nem érkezett. De lehet hogy vonaton is jön, ha még kocsival nem jött, azaz ha hajón nem is ment, de biztos hogy tragaccsal jön, feltéve hogy elindult akkor, amikor elment, de nem érkezett akkor, amikor elindult. Vannak akik azt mondják, hogy Montecarlóban találkozott Pasiccsal s azóta egyre jönnek, indulnak, utaznak, repülnek fel és le, alá és mellé vonulnak, de még nem érkeztek, ha csak elindultak. Hol van hát Mussolini? O, hatalmas duce, nyilatkozz, mert a kétségek marcangolják, cafatolják lelkemet, szívemet, lábamat, orromat és talpamat. Mi lesz Európával, a békével, Itáliával, Fiumével, Békéscsabával és a vízzel, ha nem jössz, ha elindultál s mégsem érkezted? Mi lesz a radikális párttal, a subotici sakkversenyyel, a Jadresszka Strázsával és a Macsvával, ha elhalasztod elutazásodat?

Mi lesz Lokatellóval és a szmirnai jüggével, mi lesz Gézával a peczdással és a grafológiával ha elindulva elindultál elindulásod indulása indulatával? Hol vagy Mussolini? Jelenkez, mert a lokatellói konferencia sürgősen nélkülözi jelenlétedet. Alzó gema, hatalmas duce, ne packázzunk annyit, nem érünk rá várakozni. *Avanti! Italia o morte!* K. A.

1925. Október 14. Szerda

Római katolikus: *Kaliszt p. vt.* Protestáns: *Helén.* Görög keleti: (október 1.) Okt. B. Assz. v. A nap kel 6 óra 16 perckor, nyugszik 5 óra 19 perckor. A hold kel 1 óra 46 perckor, nyugszik 11 óra 27 perckor. Nemzeti Színház: A napraforgós hölgy. Apolló mozi: „Nju“. (Conrad Veidt és Emil Jannings a főszerepben).

Időjárás: (A petrovaradini katonai meteorologiai állomás jelentése). Az északi depresszió Skandinávia felett van és délkelet felé terjed, a déli depresszió pedig gyorsan közeledik hozzánk. Tulerősebb szelek nincsenek, a felhőzet általános, csak Görögország és Franciaország egyes vidékein derült. Csapadék sok helyütt volt, legtöbb tengerpartunkon és Közép-Olaszországban. A hőmérséklet mindenütt alacsony, Skandináviában valóságos télies az idő.

Jóslat: Országunkban az időjárás még rosszabbodni fog. A szelek másodpercenként 6-7 méter sebességűek lesznek, délen délirányú és északon északi szelekkel. A felhőzet általános marad, csapadék sok lesz, északon valamivel kevesebb, mint délen valamivel enyhülni fog a hőmérséklet.

A budapesti meteorologiai intézet jelentése: Az országban az idő felhősebb volt, de csapadék nem fordult elő. A hőmérséklet a normális körül van, az éjjel mínusz 2 Celsius volt Szombathelyen. Időprognózis: változékony idő, helyenként esővel és lényegtelen hőváltozással.

— **Javult a király állapota.** Tegnap délután semmiféle jelentést nem adtak ki Öfelsége állapotáról, ami annak a jele, hogy állapota jó.

— **Danicics emlékünnepe Noviszadon.** A noviszadi haladó nők egyesülete október 25-én emlékünnepe rendez Danicics Gvuranak a neves író születésének századik évfordulója alkalmából. Délelőtt a gör. keleti püspöki templomban istentisztelet lesz, délután pedig ünnepi előadás a Maticában, amelyet Vrhovac Radivoj a Matica elnöke nyit meg, utána pedig Kicsovics gimnáziumi tanár tart előadást Danicicsról.

— **A kereskedelmi flotta lobogója.** Beogradból jelentik: A minisztertanács határozata értelmében az SHS. kereskedelmi flotta ezentul egyenlő lobogót kap. Az új lobogó fehér alapon két egymásbafonó vasmacsát ábrázol. Ezentul az összes kereskedelmi hajók csak ilyen lobogót tűzhetik ki. Azok a hajók, amelyek póstát is szállítanak az első vitorlarud tetején egy kis négyszögletes zászlócskát, középen egy póstáskürttel kötelesek elhelyezni. A haditengerészet lobogója változatlan marad.

— **A csehszlovák választói törvény.** Prágából jelentik: A képviselőházban tegnap beterveztették az alkotmányjogi bizottságjelentését, a választási rendelet módosításáról szóló kormánytervezet tárgyában. A tervezet szerint a köztársaság területét összesen huszonkét választókerületre osztanák be. A felvidéken hét választókerület lenne, mégpedig a nagyszombati kilenc mandátummal, az érsekújvári és a turócszentmártoni 11-11., a besztercebányai hét, a lipótszentmiklósi hat, a kassai hét és az eperjesi tíz mandátummal. Az Erdőskárpátokban egyetlen választókerületet alakítanak, Ungvár székhellyel. Ehhez a kerülethez kilenc mandátum tartoznék.

— **Folyik a budapesti kommunisták kihallgatása.** Budapestről jelentik: Rákosi Mátyás és társai ügyében még mindig statáriálishan folyik az eljárás és még mindig Miskolc Agost doktor királyi ügyész folytatja a kihallgatásokat. Az ügyész tegnap újabb maga elé vezette Hámán Katót és részletesen kihallgatta. Ezzel befejeződött a Markói-utcai fogházban levő kommunista letartóztatottak kihallgatása és az ügyész ma délelőtt a pestvidéki ügyészség fogházába ment át és ott folytatja a kihallgatásokat. A pestvidéki fogházban harmincnél több letartóztatott kommunista van.

— **A kenyér, liszt és tej maximális ára Romániában.** Kolozsvárról érkezett jelentés szerint az ármaximáló bizottság most tette közzé az új piaci árakat, amely kilogrammonként 75 banis és egy leies drágulást állapít meg. A fehér kenyérliszt 13'25, a „fényűzési liszt“ 15'25 lej. A fekete kenyér 9, (két és fél dinár kb.) a félféher kenyér 10 lej. Legolcsóbb a tehéntej, amelynek mindössze 7 lej, alig két dinár, amellyel szemben a tej literje nálunk négy, öt dinárba kerül. A fölözött tej literje mindössze öt lej. A maximáló bizottság által megállapított árak ellen az érdekelt molnárok, lisztkereskedők, pékek és tejtermelők felebbézt nyújtottak be a belügyminiszterhez.

— **Eltűnt a savanyúvíz Savanyukuton.** A burgenlandi „Sauerbrunn“ (Savanyukut) fürdőhelyen már két nap óta teljesen kiapadtak a savanyúvíz források. Legutóbb bizonyos átalakítási munkálatokat végeztek a forrásoknál s valószínű, hogy a beomló földrétegek betörték a forrást. E miatt nagy az izgalom a savanyukuti szanatorium- és villatulajdonosoknál, akik kizárólag az idegenforgalomból merítik nemcsak a savanyúviz, hanem jövedelmi forrásait is.

— **A beszélő film.** Zürichből jelentik: Az egyik zürichi cég beszélő filmjét legutóbb arra használta fel, hogy Stressemann német külügyminiszternek a berlini mozgófénykép ipar és fénykép ipari vásár megnyitása alkalmával mondott beszédét kiadja. A film akusztikai felvétele a külügyminiszter Wilhelmsstrassai parkjában történt és néhány órával később a miniszter beszédét a közönség tisztán és világosan hallotta, a miniszter alakja pedig háromszoros életnagyságu képen jelent meg.

Enyém az Este

Sötét odúmból kibuvok,
Bagoly vagyok, szárnyam suhog;
Várom a zsákmányt, csendbe, lesve,
Enyém az Este.

Enyém az este.
Szám és arcom szinesre festve,
Csalogatok sok ifju lovagot;
Cifra, éjjeli lepke vagyok.

A nyomor és koldus — Gond vagyok,
Szegénynek békét nem hagyok,
Hiába vergődik fáradt teste,
Enyém az Este.

Enyém az Este.
Valaki csókadón a szám kereste.
En sötét odúmba elbuvok,
Szárnyam letörve, nem suhog...
Novisad, 1925. október.

Noit Noir.

— **Tulipán mánia Amerikában.** Utóbbi időben valóságos tulipán mánia lépett fel Amerikában. A tulipánörület a XVII. század tulipánkultuszára emlékeztet, amely akkoriban elárasztotta egész Észak Európát, nevezetesen Belgiumot és Hollandiát és amelyből Dumas merítette tárgyát „A fekete tulipán“ című regényéhez. Amerikában most felelevenedett a középkori tulipánörülete. Ma már 12.000 dollárt is fizetnek Amerikában különösen szép és ritka tulipán példányokért. Rotterdamból hetven ezer tulipán hagymát szállítottak Amerikába, két millió dollár értékben.

— **Kassán német konzulátus lesz.** A kassai kereskedelmi kamara értesítést kapott arról, hogy Kassán német konzulátust létesítenek.

A novisadi református templom jubileuma

Az október hó 15-iki ref. templomi ünnepek programja

D. e. fél 10 órakor ünnepi felavató istentisztelet.

Kezdő Enek: 74 dicséret 1. 2. v.
Gyülekezeti ének CXXII., zsoltár 1. v.
Ima.

Magyar nyelvű felavató beszéd tartja: Klepp Péter az SHS királysági ref. egyházmegye főesperese.

„Az egyetlen...“ éneklí a ref. egyházi dalárda férfikara.

Német nyelvű felavató beszéd, tartja Glöchner Károly bácskai alesperes, novisvaci lelkész.

Keresztelés.
Gyülekezeti ének: CXXII. zsoltár 3. v.
Urvacsoraosztás. Urvacsoraosztási beszédet mond dr. Dévay Lajos staramoravicai lelkész.
Női Biblia kör éneke.

Záró ének.
Délután 3 órakor ifjusági istentisztelet.
Este fél 8 órakor vallásos estély a templomban. Kezdő ének 70 dicséret 1 vers.

Ima.
Régi kapcsolatok a pirosi és ujvidéki ref. egyház között. Előadja Háda Sándor rumenkai lelkész.

Verdi: „Ima“ Eneklí a ref. Egyházi Dalárda vegyes kara.

A templomépítés története. Előadja Horváth Lajos novisadi lelkész.

Schmblet F. „Himnusz“. Eneklí a ref. Egyházi Dalárda vegyeskara.

Minő feladatok várnak a presbiterekre a jövő novisadi ref. egyházban? Előadó Agoston Sándor feketicsi lelkész.

Bibliakör éneke

A novisadi egyház jövője és a nők. Előadó Kovácsi Sándor, subotici lelkész.

Gluck: Himnusz. Eneklí a ref. Egyházi Dalárda vegyes kara.

Záró beszéd. Tartja Benkő Viktor egyházmegyei belmisszionárius, sombori lelkész.

Bibliakör éneke.
Ima. Áldás.
Záró ének, XC. zsoltár, 1. vers.

— **Elmaradt a bejelentett olaszországi földrengés.** Milanóból jelentik: Egész Olaszország hetek óta izgalommal várja a mai napot, mert Bendandi mester az ismert olasz földrengésszakértő, nemrégiben közzétett jóslatában október 13-ra oly pusztító földrengést jelentett, aminőt még nem élt meg a világ. Bendandi, aki tizesztendő óta foglalkozik földrengés jóslással, pár héttel ezelőtt az olasz lapokban azt a hírt tette közzé, hogy október 13-án a Középtenger vidékén minden eddigi katasztrófát messze felülmúló irtózatos földrengés lesz, amely Olaszországot romhalmazzá teszi. Bendandinak ez a Cassandra jóslata nagy izgalmat keltett Olaszországban. Az izgalom tegnap este valóságos pánikka növekedett. Az olasz városok és falvak lakossága szabadban táborozva töltötte az éjszakát. A hatóságok a legtöbb helyen felhívásokkal fordultak a lakosokhoz, békés foglalkozásukhoz való visszatérésre intvén őket. Mindenesetre megnyugtató, hogy a szörnyű jóslásból eddig semmi sem teljesedett be. A földrengést jelző készülékek teljes nyugalomban vannak, jölehet nagy földrengések idején már előzőleg nagy nyugtalanságot szoktak föltüntetni és hajszálrezgésekkel jelzik, hogy a föld belsejében készül valami.

(x) **Az osztályorsjáték** nov. 2-től 20-ig tartó főhúzásához sorsjegyek kaphatók *Lustig Lajos* banküzletében. 2014-1-3

— **A kisebbségek konferenciája Genfben.** Genfből jelentik: A nemzeti kisebbségek kongresszusának ülésén több mint husz nemzet delegátusa vesz részt. Az eddigi jelentések szerint a kongresszuson Németország, Lengyelország, Litvánia, Dánia, Ukrajna, Magyarország, Oroszország, fehér Oroszország, Ruthén- és Svédország jelentek meg. A kongresszus célja az, hogy a nemzeti kisebbségek vezetői a problémák megoldása végett eszmecsereit folytassanak.

— **A párisi sztrájk.** Párisból jelentik: A kommunisták által rendezett sztrájk alkalmával többiben véres összetűzésre került a sor a sztrájkolók és a rendőrség között. Az összetűzések során háromszáz letartóztatás történt. A letartóztatottak közül százan őrizetben maradtak, tizenhat rendőr megsebesült. A lapok egyértelműleg megállapítják, hogy a kommunisták sztrájkja kudarcot vallott és megállapítják, hogy az incidensek a kommunisták kiábrándulására vezethetők vissza, akik reményükben csalatkoztak. Az építőmunkások újra megkezdtek a munkát. A közúti vasut, valamint a villamos üzemek munkásai közül sokan visszatértek munkahelyeikre úgy, hogy a segítő osztagokkal együtt a forgalom lebonyolítása újra megkezdődött.

— **A Benicky ügy a kurián.** Budapestről jelentik: A királyi kuria zárt ülése hosszú ideig tartó tárgyaláson foglalkozott ma délelőtt Beniczky Ödön kormányzósértés és hivatalos titok elárulásának vétsége ügyében beadott fellebbezéssel. A tárgyalás résztvevői a sajtó képviselőinek nem adtak felvilágosítást a bíróság határozatáról, azonban minden jel arra mutat, hogy a tábla Beniczky további fogvatartása mellett döntött. Erre vall az a körülmény, hogy a tábla a tárgyalás után nem küldött sürgönylevelet a királyi ügyészséghez a szabadlábra helyezés ügyében. A fogvatartás mellett tanuszkodik az a körülmény is, hogy a tábla feltűnően rövid terminust, november 11-ét tűzte ki a Beniczky ügy semmisségi panaszának tárgyalására.

— **Ha buskomorságban szenved,** úgy feltétlen nézze végig a Kath. Olvasó és Gazdakör f. hó 18-án megtartandó kacagtató kabaré-száma.

— **A budapesti Dob uccai gyilkosság tárgyalása.** Budapestről jelentik: Az 1923. év december havában a Dob utca Lázár kávéházban jótékony estélyt rendeztek a környékbeli szegény gyermekek felruházására. Az ünnepség közben nyolc katona érkezett a kávéházba. Röviddel megérkezésük után összeszólközött a kávéházi vendégek és a katonák között, majd tetlegesség és általános verekedés támadt. A verekedés közben Tremmel Mátyás őrzetöt szivenszurták és a katona a helyszínen meghalt. A megindult rendőri nyomozás folyamán megállapítást nyert, hogy

a katonát a kávéházi közönség egyik tagja Löbl József szurta meg. Löblt a törvényszék hétevi börtönbüntetésre ítélte. Az elítélt felebezése folytán, tegnap került az ügy a királyi ítélőtábla elé. A tábla Kállay tanácsa reggel 9 órakor vezette maga elé Löbl József saktart. A nagyszakállu, bőrkabátos izgága emberből, sápadt, megtört ember lett a fogházban, aki reszkette ül őrei között. Harris Andor tábla-bíró kezdi meg az ügy ismertetését. Amikor a táblabíró az ítéletet kezdi ismertetni, Löbl meg-rázódik, hirtelen fellál, kinyulik, összeszorított öklével belecsap a levegőbe, megtántorodik és élesen felordít, majd elvágódik a földön. A megfélemezni igyekvő fegyőröket ütlegelni kezdi, akik tülekedve próbálják Löblt megfélemezni. Percekig tart a veszekedés. Végre megfélemeztek Löblt, mire az elnök felfüggesztette a tárgyalást. Az elnök bezárta a tárgyalóterem ablakait és vizet hozatott Löblnek. Miután Löbl megmosakodott, folytatták a tárgyalást, amelynek folyamán a védők előterjesztést tettek az iránt, hogy a tábla utasítsa a törvényszéket újabb tanúk kihallgatására, akik igazolni fogják, hogy nem Löbl gyilkolta meg Tremmel őrzetöt, hanem egy ismeretlen idegen. A tábla ilyen értelemben határozott és elrendelte azt is, hogy a katonai hatóságoknál elfekvő iratokat is kérje ki a bíróság. Az iratok most visszakerülnek a törvényszékhez, amely a kihallgatások lefolytatása után visszaküldi azokat a táblához, ahol újabb tárgyalási határidőt tűznek ki ebben az ügyben.

— **Megszüntették a fürdőhelyek postáit.** A posta és táviratügyi miniszterium rendeletet adott ki, amellyel e héten megszünteti a fürdőhelyeken levő összes szezon postahivatalokat.

— **A nőegyletek kongresszusa.** Az ország nőegyleteti e hó 17-19-én Szkoplyén országos kongresszust tartanak. A kongresszus résztvevői negyed vasúti jeggyel utaznak.

— **Kikötőépítés.** A közlekedésügyi miniszter egy millió dinár hitelt szavazott meg a Kok szigetén levő Alexandrova és 400.000 dinárt Szt. Martin tengeri kikötőjének kiépítésére.

— **Iskolagondok Komáromban.** A komáromi bencés főgimnázium tanárai közül csak tíz tanárnak adott a pozsonyi cseh iskolaügyi referens engedélyt a tanításra, ötől pedig megvonta az engedélyt, így a tíz bencés tanárnak lehetetlen óraszámossal kell dolgoznia, amiből tanárnak, tanulóknak, iskolának egyaránt nagy kára van. Az érdekelt szülők értekezletet tartottak és memorandumot intéztek a cseh iskolaügyi miniszteriumhoz, melyet küldöttség nyújtott át Markovics iskolaügyi miniszterhez. A memorandumban a szülők kérik, hogy a komáromi főgimnázium tanárait is olyan bánásmódban részesítsék, mint az érsekújvári tanárokat, akiknek állampolgárságát egynek kivételével elismerték.

SPORT

A futballisták és a fináncok

A háboru egyik nem legkellemesebb hagyománya a határvizsgálat, a külföldre utazgató futballisták és másfajta sportban utazók szórakozásában is fontos szerepet játszik. Minduntalan hallunk olyan esetekről, amikor a határon a fináncok elszedik a külföldön kemény küzdelemmel megszerzett tiszteletdíjakat elvámolás céljából.

Ez rendszerint a külföldről hazafelé utazó csapatokkal történik meg, míg a múlt pénteken az a szokatlan dolog történt, hogy a Prágába utazó magyar válogatott csapat mindenegyes tagjától elszedték a cseh határorok az MLSZ évtizedek óta zavartalanul viselt jelvényeit, sőt Dudást a válogatott hátvédet az egyik kupében pörére vetkőztették, alkalmasint politikailag gyanus adatokat sejtettek a ruhája alatt.

Sokkal szerencsésebb volt Fábri, a Zagrebból Budapestre utazó jugoszláv futball-

bíró. A vasárnap Budapesten lejátszott mérkőzés kiszemelt futballbírái az utolsó órákban lemondták a mérkőzés vezetését, amikor is Fábriat kérték fel a mérkőzés vezetésére. Fábriknak már nem volt ideje a beutazáshoz szükséges vizum megszerzésére, anélkül indult tehát utnak a magyar határ felé. Nagy volt a meglepetése, amikor a határon a magyar határorok a legudvariasabb fogadtatás után vizum nélkül is átengedték Magyarországra, sőt az ellen sem voltak kifogással, hogy Fábriat felesége is elkísérhesse Budapestre. Valószínű, hogy ez a kellemes fogadtatás is elősegítette azt, hogy Fábri a mérkőzést kifogástalanul vezesse le.

Az OSKV a vasárnap hőse

Az a nagy odaadás és lelkiismeretesség amellyel Hadzsi Koszta dr. alig egy éve megkezdte működését a Vojvodinában, már is érezteti kedvező hatását. Az egyesületnek a középiskolás futballisták tömegében hatalmas anyag áll rendelkezésre és ezt az anyagot Hadzsi dr. kitünő érzékkel fejleszti tovább.

Vasárnap három csapatot szerepeltetett az OSKV. Ifjusági csapata a NAK ifjusággal játszott első és második csapata pedig a Makkabi csapataival. A három mérkőzésen egy gól ellenében huszat rugtak a Vojvodina emberei, sőt ha ehhez hozzászámítjuk a Makkabi ifjusági csapat meg nem jelenése miatt az OSKV javára számítandó három gólt is. 23:1 az egyesület vasárnapi gólaránya, amely jogos büszkeséggel tölthet el mindenkit, akinek az egyesületnek a fejlesztésében bármilyen szerepe van.

— **Derch játszott vasárnap a Macsva ellen,** de betegségeit még nem heverte ki és így játéka messze elmaradt a megszokott kitünő teljesítményeitől.

— **Ma este atlétikai értekezlet lesz.** Az egyetemi atlétikai bizottság régóta vajdó kérdése úgy látszik döntő jelentőségű fordulathoz érkezett, a Makkabi elnöksége ma este az alábbi meghívóval invitálja meg az egyesületeket az első komoly értekezletre:

„Jelen sorainkkal van szerencsénk meghívni Önöket az Elite kávéházban szerdán, 14-én este fél 9 órakor tartandó informatív értekezletre és kérjük két delegátus kiküldetését.”

Tárgy: az atletika fejlesztési lehetőségei és egy atlétikai egyetemi bizottság megalakítására irányuló megbeszélés.

Mindannyian tudatában vagyunk annak, hogy az atletika nálunk mostohagyermek, noha jóképességű atletái és jó jövőt ígérő ifjusági gárdája majd minden egyesületnek van. Ezek a tények adják meg számunkra az impulzust, hogy a szavakat tette váltsuk be és együttesen az atletika intenzívebb művelésére is fordítsuk energiánkat. Hisszük, hogy Önök épen annyira kívánják az atletika fejlesztését, mint amennyire osztják ama nézetünket, hogy az atletika fejlődését csak a 4 egyesület együttesen tudja hathatósan előmozdítani.

A viszontlátásra!

A „Juda Makkabi“ elnöksége:

Az egyesület atlétikai vezetőségének hangulatát ismerve minden remény meg van arra, hogy a felhívás végre meghozza a régvárt teljes sikert.

— **A vasárnapi pályázati szelvények** közül egy sem találta el a valóban váratlan vasárnapi eredményeket.

Gabonacégnél vagy bármely szakmában raktárnoki vagy bizalmi állást

ha csak ideigleneset is, keresek. Szerény igényeim vannak. Prima referenciák. Cim: A „Bácsmegeyi Napló“ novisadi fiókjában. 2009-1

Győződjön meg **tüzifa szükségletét** róla, hogy a legjobban fedezheti **D. D. za Eksploataciju Drva-nál**, Novisad. Telefon 455. A Strand mellett.

Egy magyar színház jubileuma

Hogyan örködtek a színház „tiszteisége” felett hatvan évvel ezelőtt?

Csak a homlokot volt szabad megcsókolni Mire kellett ügyelni az ölelésnél?

24 krajcár büntetés egy rosszul sikerült szerelmi jelenet miatt

Budapestről jelentik: A napokban ünneplte fennállásának hatvanéves évfordulóját a debreceni Csokonai-színház. A jubileummal kapcsolatosan a lapok sok rendkívül érdekes dolgot elevevitének fel. A színházat az első években Reszler István igazgatta, de őt is utolérte a színgazgatók végzete: tönkrement és megbukott. A város erre 1866 július hó 1-én „színiügyi együletet”

alapított, amely hamarosan kidolgozta és ki nyomatta a színház ügyrendjét. A program vezetőszempontja:

„Fölkarolunk minden jelest, ami hazai és semmi kitűnőt nem mellőzünk azért, mert idegen”.

Megállapíthatjuk, hogy ennél tökéletesebb programot azóta sem adtak. A bizottság által összeállított ügyrend később ezeket mondja:

„Legyen színházunk az élet iskolája, mely az erényt megdicsőítse, a bünt és ferdeséget pedig úgy mutassa fel, hogy attól a szilajabb és nemesre kevésbé fogékony kedélynek is el kellessen fordulni. Szemképráztató és erkölcsi értékkel nem bíró látványosságoknak színpadunkon tér nem engedhető.”

A színiügyegylet rendkívül erélyes, szigorú törvénykönyvet készített a színészeknek. Mindenre kiterjedt a figyelme és a legaprólékosabb szabályokban írta elő kötelességeiket, büntetését róva ki a vétkezőkre.

A 37-ik paragrafus például ezt mondja: „Ki az intézetnek valamely nőtagját illetlen viselkedésével megsérti, elveszti negyed rész havi fizetését, egy a nőtag is, ki a női szeméremről és illedelméről megfélemedezik.”

Nem kevésbé érdekes a 116-ik paragrafus: „Van scenikai illedék, mely ellen ok színpadon vétének, ámbár elmellőzése kedvetlen benyomású a mivelt nézőre. Ide tartozik a köpés zsebkeendő használása nélkül, ekképen a színpadot próbán és előadáson ne mocskosítsa senki, csak azért se, nehogy a hölgyek drága kelméjü köpenye, vagy uszája bepiszkoltassék. Ha a darabban nincs kijelölve, nem szabad csókolni. Soha sem szabad a némbert magához emelni. Semmi esetben sem szabad a nő ajkát csókolni, ha a csók a cselekménnyel összefügg, arcot, vagy homlokot kell csókolni, öleléskor pedig ügyelni kell, nehogy a mell kézzel érintessék. Ki ilyesmi ellen vét, az fizet 24 krajcárt”.

Ime így örködtek hatvan évvel ezelőtt öseink a színház művészi hivatása felett...

Szabadlábra helyezés. A vizsgálóbíró tegnap szabadlábra helyezte Pácek Györgye novisadi vasuti raktárnokot, akit kisebb tolvajlás miatt májusban tartóztattak le. Miután már öt hónapja vizsgálati fogságban van, és hat gyermeke van otthon, rendelte el szabadlábra helyezését a vizsgálóbíró.

Letartóztatott tolvaj. Plavnáról be szállították az ügyészség fogházába Pete József plavnai lakost, mert Obadov Ivan lakásáról 1000 dinárt lopott. Az ügyészség Palánkára szállítja és átadja az ottani járásbírósnak.

Elítélt levélkihordó. A novisadi törvényszék büntetőtanácsa két havi börtönre és 3 évi hivatalvesztésre ítélte Nagy Péter novisadi levélkihordót, mert 1924 novemberében amikor a titeli postát kísérte a postaszákból kilopott egy csomagot, amelyben 1200 dinár értékű ékszer volt.

Felmentett temerini szülésznő. Az ügyészség vádat emelt Uri Mária 64 éves temerini szülésznő és Pásztor Antal 29 éves temerini napszámos ellen mert Uri Mária ez év januárjában Temerinben Pásztor Antal rábeszélésére tiltott műtétet végzett János Rózán, a leány akarata ellenére. A tiltott műtét következtében a leány vérmérgezésben meghalt ez év február 1-én. A bíróság tegnap tárgyalta az ügyet és miután a vádat nem találta beigazoltának, mindkettejüket felmentette.

Gyanus megbetegedés. Tegnap be szállították a novisadi közpórházba Sarcsev Sztefka 25 éves leányt, aki gyanus körülmények között betegedett meg. Vakcsinú, hogy tiltott műtétet végeztek rajta. Állapota életveszélyes.

Okt. 13	Zürich zárlat	Beograd zárlat	Zagreb zárlat	Newyork zárlat
Beograd	9.2050	—	—	177.75
Zürich	—	1085.50	1085.50	1928.50
Newyork	518.75	56.20	56.22	—
London	25.10	272.25	272.25	484.1/8
Páris	23.75	257.—	257.50	455.—
Milano	20.65	223.50	223.25	—
Prága	15.35	166.50	166.5/8	296.25
Berlin	123.40	13.40	13.40	23.80
Budapest	72.60	—	—	14.—
Brüsszel	23.57	—	—	455.50
Bécs	73.15	793.—	793.—	14.1/8
Bukarest	252.50	2726.50	—	48.50
Amsterdam	—	—	—	—
Szofia	—	—	—	—
Krisztiania	—	—	—	—
Szaloniki	—	—	—	—
Stockholm	—	—	—	—

Beogradi tőzsde

1925 október 13, 5 óra

Bécs	793.—	Prága	166.70
Páris	259.—	Zürich	1085.50
Milano	223.75	London	275.50
Newyork	56.255	Budapest	—

Irányzat: lanyha

Zagrebi tőzsde

1925 október 13, 5 óra

Bécs	793.50	Prága	166.7/8
Páris	257.50	Zürich	1085.50
Milano	223.50	London	272.50
Newyork	56.25	Budapest	—

Irányzat: lanyha

Chicago terménnytőzsde

1925 október 13, 10 óra

Buza	Tengeri		
December	141.75	December	75.5/8
május 1926	141.75	május 1926	80.25
Julius	—	Julius	—

Irányzat: buza, tengeri szilárd

(AVALA)

Novisadi terménnytőzsde

1925 október 13. (Hivatalos jegyzések)

Buza

bánáti 77 2-3% Bečekerek kötés 247.50, 1000 mm szeremi Usancen X. d. k. kötés 245.—, 300 mm

Tengeri

bácskai duplikát kassza kötés 172.50, 200 mm

Buzaliszt

bácskai 2. sz. kenyér d.k. kötés 355.—, 100 mm Irányzat: változatlan

Novisadi értéktőzsde

1925 október 13. (Hivatalos jegyzések)

Állami kölcsönkötvények

1921. évi 7 százalékos beruházási kölcsön, kereslet 77.—, kínálat —.—, kötés —.—, 4 százalékos kölcsön Bosznia-Hercegovina agrárviszonyainak rendezésére kereslet —.—, kínálat —.—, kötés —.—.

Állami sorsjegyek

2 és fél százalékos állami hadikártérítési sorsjegy kereslet 330.—, kínálat 335.—, kötés —.—, 1888. évi nyereségi sorsjegy (Dohány sorsjegy) kereslet —.—, kínálat —.—, 2 százalékos sorsjegykölcsön új szelvényekkel kereslet —.—, kínálat —.—.

Részvények

Városi jódozógyógyfürdő és ásványvíz részvénytársaság kereslet —, kínálat 75. Iparbank kereslet 133.—, kínálat 135.—, kötés —.—.

A DUNA VIZÁLLÁSA

Október 1-én reggel	—	—	—	258
Október 2-án	—	—	—	253
Október 3-án	—	—	—	251
Október 4-én	—	—	—	246
Október 5-én	—	—	—	243
Október 6-án	—	—	—	240
Október 7-én	—	—	—	233
Október 8-án	—	—	—	224
Október 9-én	—	—	—	212
Október 10-én	—	—	—	200
Október 11-én	—	—	—	190
Október 12-én	—	—	—	178
Október 13-án	—	—	—	170

Hirdetőink figyelmebe!

Vasárnapi számunk részére hirdetéseket csak szombat délig, hétköznapokon pedig délután 5 óráig veszünk fel.

A „Délbácska” kiadóhivatala.

Küldje be előfizetését!!

Tisztelettel felkérjük a vidéki, hátra ékban levő előfizetőinket és viszontelárúsítóinkat, hogy az egyidejűleg megküldött felszólításunkon jelzett összeget forduló postával utalványozni sziveskedjenek, nehogy a lap további küldését kénytelenek legyünk beszüntetni. Teljes tisztelettel „Délbácska” kiadóhivatala.

Szerkesztésért felel: TOMÁN SANDOR

Kiadó: „DÉLBÁCSKA” lapkiadóvállalat

A legjobb minőségű

falusi liszt

korpa, kukorica, zab stb. a legolcsóbb árban kapható, díjmentesen házhoz szállítva.

Gausz János, Futoski put 66

1636

Telefon 534.

1-0

Beck János

papirkereskedése és könyvkötészete

HOVI SAD, Futaki ut 94.

Állandó nagy választék képeslap újdonságokban.

Nagy raktár divatos, modern levélpapírokból.

Iskolacikkek, író- és rajzszerkek, képeslap albumok, emlékkönyvek a legolcsóbb áron.

Géperőre berendezett modern könyvkötészet

APRÓ HIRDETÉSEK

Egy majdnem új „SARNITAS” szobagőzfűtő olcsón eladó. Cim a kiadóhivatalban. 1-0

FIATAL BERNÁTHEGYI KUTYÁT, vagy magyar fajkomondort keresünk megvételre. Cim a kiadóhivatalban. 1-2

ÜRES HÁZTELEK a tisztviselő telepen azonnal eladó. Cim a kiadóhivatalban. 2008-1-2

Vaskereskedő, ki a fűszer és műszaki szakmában is jártas szerb, német és magyar nyelvben perfect segédi, irodai rakárnoki vagy utazói állást keres. Szerény igényű. Cim a kiadóhivatalban

Jó karban levő ZONGORA eladó vagy kiadó Željeznička ulica 26. 1-2

HIRDETÉSEK

Egy szobás előszobás, vagy kétszobás lakást

a szükséges mellékkeliségekkel keresek. Cim: Schmolka hirdetőirodában Novisad, Futoski put 2. 2015-1

MEGHIVÓ

A KATH. OLVASÓ- és GAZDAKÖR folyó hó 18-án este fél 8 órai kezdettel

kabaré számokkal egybekötött TÁNCMULATSÁGOT

rendez, melyre a nagyérdemű közönséget tisztelettel meghívja a Rendezőség Belépődíj: Ülőhely 15.— Állóhely 10.— D.

Magántisztviselők,

kereskedelmi alkalmazottak, nevelő és háztartásvezetőket felelősség mellett álláshoz juttat!

Házasságok

közvetítését csak polgári (paraszt) és iparos körökben a legnagyobb titoktartás mellett vállalom. — Előjegyzésben vannak subotici gazdag bunyevác lányok és asszonyok, bácskai német lányok, magyar lányok, asszonyok és férfiak. — Mindenki tegyen egy próbát!

AGENTURA

Paje Kujundžića ulica 5. szám. 2013-1

A kik rendkívül kedvező feltételek mellett a könyvvitelt megakarják tanulni, azok mielőbb jelentkezzenek. Rövid idő alatt teljes kiképzést nyernek. Érdeklődők a „FŐKÖNYVELŐ” címre irjanak, Póstaftók szám 75

818-0

HITÉLET

magyar keresztény folyóirat. - Megjelenik havonta kétszer.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Mošorin—Bačka

FIGYELEM!

A bécsi Messén sikerült készpénzbevásárlásaink révén kiválóan előnyös áron több ezer darab legújabb divatu női és leánykakabátokat, selyem és szövet utcai és estélyi toilletteket, mindennemű női szőrmebundákat, sportkabátokat beszerezni, melyeket

kiárusításszerű árban

bocsájtunk eladásra. Ezen előnyös vásárlásunk révén mindennemű szőrmearuk en gros áron kerülnek detailban is eladásra. — Ajánljuk ezenkívül férfi, fiu és gyermekruhákat, télikabátokat, raglánokat, városi bundákat rendkívül jutányos áron.

Legfinomabb női perziabundák 12—18.000 dinárig.

Roth Manó és Fiai, Novisad.

1766-1-3

Keveret használt

asztalos gépek

és egy szívógázmotor 10 HP., olcsón eladók.

Josif Bobos, asztalos, Petrovac.

1961-1-3

FOJT kalapfestő-intézet

Női, férfi és gyermekkalapok alakítását vállalja az új formák szerint Festés minden színben Új női és férfi kalapok

Novi Sad, Njegoševa u. 9.

Ujonnan épült ház a Sveti-Jovan utca 4. szám alatt, az új Buza-piac mellett eladó.

Áll 3 szoba és az összes mellékkeliségekből. Azonnal beköltözhető. Bővebb felvilágosítást ugyanott a háztulajdonos, Gyurgyevics Zivko ad. 1981-1-2

Egy fodrász-üzlet

betegség miatt azonnal eladó. Cim a kiadóhivatalban.

2011-1-3

I. Novisadi Dobozgyár
D. BARTH, Petra Zrinjskog 17.

Előállít: Mindenféle dobozt legjobb kivitelben, legolcsóbb áron. Mindenféle mérték utáni megbízásokat pontosan szállít. Nagy raktár konfekciós postaskatulyákban, női kalapskatulyákban, bonbon és dessertdobozokban és cipőskatulyákban. Összecsukható redőny-skatulyák Lehmann-pomádé stb. részére. Elsőrendű barna patentlemez és fehér falemez gyári lerakata legolcsóbb napiáron. Nagyság 70-100, minden erősség és szám állandóan raktáron. Művelt bőrkereskedők részére 25 kg. vásárlásnál már gyári árban kapható. Kérjen árjegyzéket. Mindenfajta fűződrót minden számban raktáron. - Versenyen kívüli árak!

Ha állásra van szüksége,

forduljon „Jugokommercia” állasközvetítőhöz, Par-nogmlina ulica 10.

4 voltos

AKKUMULÁTORT

keresünk megvételre rádióhasználatra. Cim a kiadóhivatalban.

1-3

Értesítés! — Cipőüzlet megnyitás!

Értesítem a n. é. közönséget, hogy Futaki-utca 12. szám alatt, a Posta-utcával szemben cipész-üzletet nyitottam. Készítek megrendelésre mérték szerint a legújabb divatu női, férfi és gyermek cipőket garantált elsőosztályu anyagból, valamint minden szakmába vágó munkát elvállalok. Mikor a n. é. közönség, jóbarátaim és ismerőseim szíves támogatását kérem, maradok kiváló tisztelettel 1982-1-2

Hambalkó Antal cipész-mester, Futaki-utca 12. (a volt Hölzl-szabó üzlet.)

Fischer Vladimir és Társa

NOVISAD

Kralja Petra ulica 23. (az udvarban)

Telefon 364.

„Hafa Solid” harisnyák és keztük nagykereskedése és „KETTENMARKE” (F. Peter's Nachfolger, Wien) gallérgyár gyári lerakata.

Csak nagyban! — Gyári árak!